

Program Profilaktyki

Zespołu Szkół nr 1 w Malborku

Obowiązuje od II semestru

r. szk. 2015/2016

SPIS TREŚCI:

I.	WSTĘP	2
II.	GŁÓWNE CELE PROGRAMU PROFILAKTYKI SZKOŁY	3
III.	ZAŁOŻENIA PROGRAMU	3
IV.	OBSZARY PROBLEMOWE Z ZAKRESU PROFILAKTYKI	4
V.	METODY PRACY I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU	5
VI.	DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE ORAZ PROCEDURY STOSOWANE W SZKOLE	5
	1. POWOŁANIE ZESPOŁU WYCHOWAWCZEGO	5
	2. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ DYREKTORA SZKOŁY, PEDAGOGA I PSYCHOLOGA W PRZYPADKU ŁAMANIA PRAWA PRZEZ UCZNIÓW	6
	3. STOSOWANIE PROCEDUR WOBEC UCZNIÓW ŁAMIĄCYCH ZASADY OBOWIĄZUJĄCE W SZKOLE	6
	a) Podpisanie kontraktu	6
	b) Procedury postępowania z uczniami przebywającymi na korytarzu szkolnym podczas trwania zajęć lekcyjnych	7
	c) Procedury postępowania wobec ucznia nie szanującego mienia szkoły	7
	d) Procedury postępowania wobec ucznia zachowującego się agresywnie	8
	e) Procedury postępowania wobec ucznia wagarującego	8
	f) Procedury postępowania wobec ucznia palącego papierosy na terenie szkoły	9
	g) Procedury postępowania wobec ucznia będącego w szkole pod wpływem alkoholu ...	9
	h) Procedury postępowania wobec ucznia będącego w szkole pod wpływem środków odurzających (narkotyków, dopalaczy)	9
VII.	EWALUACJA	10

I. WSTĘP

Program profilaktyki Zespołu Szkół nr 1 w Malborku w sposób całościowy opisuje treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, których podejmuje się szkoła. Do realizacji programu profilaktyki niezbędna jest współpraca wszystkich grup stanowiących społeczność szkolną: rodziców, nauczycieli i wychowawców.

Głównym celem wychowania jest kształtowanie człowieka według przyjętych w danym społeczeństwie norm oraz wspomaganie go w jego wszechstronnym rozwoju (fizycznym, psychicznym, społecznym oraz duchowym). Wychowanie powinno uwzględniać także przedsięwzięcia o charakterze profilaktycznym, które dają szansę na usunięcie zagrożeń i przywrócenie prawidłowych procesów rozwojowych. Istnieje więc konieczność podjęcia

kompleksowych działań dydaktyczno-wychowawczo-profilaktycznych.

Profilaktyka to odpowiednie działanie, które ma na celu zapobieganie pojawianiu się lub rozwojowi niekorzystnych zjawisk w społeczności szkolnej. Jest też jednym ze sposobów reagowania na rozmaite zjawiska społeczne, które oceniane są jako szkodliwe i niepożądane. Obejmuje eliminowanie czynników ryzyka oraz wzmacnianie działań chroniących przed niepożądanymi zjawiskami.

Program profilaktyki powstał w wyniku doświadczeń związanych z realizacją dotychczasowych programów wychowawczego i profilaktyki oraz diagnozy środowiska szkolnego. Program będzie wspomagał wychowawczą rolę rodziny, prawidłowy rozwój uczniów oraz wskazywał sytuacje podejmowania działań interwencyjnych w sytuacji zdiagnozowanych zagrożeń.

Podstawowe ukierunkowania szkolnego programu profilaktyki zostały określone w ustawach oświatowych, rozporządzeniach oraz innych aktach prawnych, takich jak:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej uchwalona 17 października 1997 r.;
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.;
- Karta Nauczyciela;
- Podstawa Programowa Kształcenia Ogólnego;
- Statut Szkoły;
- Ustawy i rozporządzenia dotyczące działań profilaktycznych wraz z późniejszymi zmianami.

II. GŁÓWNE CELE PROGRAMU PROFILAKTYKI SZKOŁY

- stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia, przygotowanie go do aktywnego, odpowiedzialnego udziału w życiu państwa i znalezienie właściwego miejsca w społeczeństwie XXI wieku;
- czuwanie nad prawidłowym i bezpiecznym funkcjonowaniem ucznia w społeczności szkolnej;
- kształtowanie człowieka wolnego od uzależnień, potrafiącego wykazać się asertywnością, świadomego swoich możliwości, szanującego i akceptującego samego siebie i innych ludzi.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program ma charakter kompleksowy i uwzględnia wszystkie czynniki mające wpływ na zachowania młodych ludzi. Zawiera systematyczną działalność:

- wychowawczą;
- edukacyjną;
- informacyjną;

- profilaktyczną.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu:

- profilaktyki **uniwersalnej** - wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych
- profilaktyki **selekcyjnej** - wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- profilaktyki **wskazującej** - wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Realizatorami programu są wszyscy pracownicy szkoły oraz uczniowie, rodzice i instytucje wspierające pracę szkoły (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Malborku, Centrum Terapii i Profilaktyki Uzależnień w Malborku, Komenda Powiatowa Policji w Malborku, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku, Świetlica Socjoterapeutyczna, III Wydział Rodzinny i Nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Malborku itd.)

IV. OBSZARY PROBLEMOWE Z ZAKRESU PROFILAKTYKI

1. Zagrożenie uczniów uzależnieniami (nikotyna, alkohol, narkotyki, dopalacze itd.).
2. Zagrożenia cywilizacyjne (Internet, środki masowego przekazu, nieprawidłowe wzorce itd.)
3. Agresja uczniów w relacjach:
 - uczeń – uczeń,
 - uczeń – nauczyciel,
 - uczeń – pracownik obsługi.
4. Nieuzasadniona absencja na zajęciach szkolnych.
5. Relacje społeczne uczniów (rodzinne, szkolne itd.).
6. Łamanie norm i zasad obowiązujących w społeczeństwie.
7. Diagnozowanie potrzeb, możliwości i umiejętności uczniów.
8. Kształtowanie tożsamości oraz budowanie poczucia własnej wartości i skuteczności.
9. Dbanie o rozwój intelektualny, emocjonalny i kulturalny.
10. Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych.
11. Organizacja zespołu klasowego.

12. Troska o bezpieczeństwo.

13. Dbanie o zdrowie.

V. METODY PRACY I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

- zajęcia w ramach godzin wychowawczych i edukacyjnych;
- zajęcia pozalekcyjne: koła zainteresowań, zajęcia logopedyczne, zajęcia rewalidacyjne, gimnastyka korekcyjna, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i inne;
- zajęcia warsztatowe dla uczniów, nauczycieli i rodziców;
- zajęcia integrujące środowisko szkolne (wycieczki, dyskoteki, wyjazdy do kina, akcje charytatywne);
- udział w akcjach szkolnych i ogólnokrajowych;
- pogadanki w ramach zajęć szkolnych i pozalekcyjnych;
- gazetki profilaktyczne;
- inscenizacje i dramy oraz projekcje filmowe;
- indywidualne rozmowy profilaktyczne z uczniami i rodzicami;
- wykorzystywanie technologii informacyjnej i multimedialnych;
- spotkania z osobami reprezentującymi instytucje pozaszkolne w ramach edukacji prozdrowotnej i bezpieczeństwa;
- interwencje w środowisku ucznia;
- współpraca ze świetlicą socjoterapeutyczną
- stosowanie procedur obowiązujących w szkole.

VI. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE ORAZ PROCEDURY STOSOWANE W SZKOLE

1. POWOŁANIE ZESPOŁU WYCHOWAWCZEGO

Zespoły wychowawcze powołuje się w celu:

- eliminacji zachowań agresywnych,
- zapobiegania aktom wandalizmu,
- budzenia u uczniów odpowiedzialności za skutki własnych zachowań,
- zadośćuczynienia przez sprawcę za wyrządzone szkody,
- profilaktyki demoralizacji.

W skład zespołu wchodzi:

- dyrektor/wicedyrektor,

- wychowawca klasy, do której uczęszcza uczeń wezwany na posiedzenie Zespołu,
- nauczyciele przedmiotowi,
- pedagog/psycholog.

Przed Zespołem stają rodzice oraz uczeń, który w drastyczny sposób naruszył Regulamin lub robi to notorycznie. Komisję zwołuje Dyrektor na wniosek członka Rady Pedagogicznej. Zespół opracowuje listę sankcji możliwych do zastosowania. O posiedzeniu Zespołu i efektach jego obrad powiadamiani są rodzice lub opiekunowie ucznia. Zespół Wychowawczy prowadzi pisemne sprawozdania z posiedzeń, wyznacza osobę odpowiedzialną za sprawdzenie wypełnienia przez ucznia zastosowanej wobec ucznia sankcji.

2. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ DYREKTORA SZKOŁY, PEDAGOGA I PSYCHOLOGA W PRZYPADKU ŁAMANIA PRAWA PRZEZ UCZNIÓW

- a) Kierowanie uczniów zagrożonych uzależnieniem bądź eksperymentujących z narkotykami i dopalaczami do odpowiednich poradni.
- b) Ścisła współpraca z kuratorem zawodowym i kuratorami społecznymi w sprawie uczniów objętych kuratelą.
- c) Wnioskowanie do Sądu Rodzinnego o czynności sprawdzające sprawowanie władzy rodzicielskiej w stosunku do rodziców zaniedbujących obowiązki.
- d) Wnioskowanie do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację uczniów zagrożonych demoralizacją i podjęcie stosownych środków zaradczych.

3. STOSOWANIE PROCEDUR WOBEC UCZNIÓW ŁAMIĄCYCH ZASADY OBOWIĄZUJĄCE W SZKOLE:

a) Podpisanie kontraktu UCZEŃ – RODZIC – WYCHOWAWCA – PEDAGOG/PSYCHOLOG

Kontrakt sporządzony dnia w Zespole Szkół Nr 1 w Malborku, pomiędzy:
uczniem klasy,
rodzicem,
wychowawcą,
i pedagogiem/psychologiem

Kontrakt ma na celu kształtowanie właściwej postawy ucznia do obowiązków szkolnych, prawidłowego funkcjonowania w społeczności szkolnej (dotyczy pracowników i uczniów szkoły), ścisłego przestrzegania przez ucznia przepisów prawa szkolnego.

W trakcie trwania kontraktu zobowiązuję się:

- regularnie uczęszczać na wszystkie zajęcia szkolne, nie spóźniać się na lekcje i nie opuścić ani

- jednego dnia nauki w szkole bez wiedzy rodziców;
- w przypadku trudności w nauce kontaktować się z wychowawcą;
 - zapoznać rodziców z planem swoich lekcji i powiadamiać o wszelkich zmianach;
 - w trudnych momentach zwracać się o pomoc do wychowawcy klasy, pedagoga, psychologa, dyrektora;
 - nigdy nie okłamywać rodziców i nauczycieli w sprawach szkolnych;
 - bezwzględnie przestrzegać Statutu Szkoły, dotyczących:
 - abstynencji alkoholowej,
 - zakazu palenia papierosów,
 - wagarowania i opuszczania zajęć lekcyjnych,
 - niestosowania przemocy i agresji w środowisku szkolnym.

Zobowiązuję się do zmiany zachowania i przestrzegania wyżej ustalonych zasad. Jestem świadomy(a) celowości powstania kontraktu i znane mi są konsekwencje jego niedotrzymania.

Okres obowiązywania kontraktu: od do
.....
.....

Podpis ucznia

b) Procedury postępowania z uczniami przebywającymi na korytarzu szkolnym podczas trwania zajęć lekcyjnych

W przypadku stwierdzenia, że uczeń przebywa na korytarzu w trakcie trwania zajęć lekcyjnych:

1. Po dzwonku na lekcję, wyznaczony pracownik sprawdza czy wszyscy uczniowie udali się na zajęcia lekcyjne.
2. Uczniów pozostających na korytarzu zgłaszają do pedagoga, wicedyrektora.
3. Doprowadza się ucznia na lekcję.
4. Nauczyciel prowadzący zajęcia lekcyjne odnotowuje uwagę w dzienniku, dotyczącą doprowadzenia ucznia.
5. Trzykrotne doprowadzenie ucznia na zajęcia lekcyjne kwalifikuje się do nagany wychowawcy klasy.

c) Procedury postępowania wobec ucznia nie szanującego mienia szkoły

W przypadku stwierdzenia, że uczeń zniszczył mienie szkoły:

1. Nauczyciel lub pracownik obsługi informuje o powyższym fakcie wychowawcę i Dyrektora

szkoły.

2. Wychowawca powiadamia rodziców/prawnych opiekunów o zaistniałym fakcie.
3. Dyrektor ocenia koszt poniesionej przez szkołę szkody i wyliczoną kwotę obciąża rodziców/opiekunów prawnych lub rodzic/opiekun prawny sam naprawia szkodę.
4. Ucznia zobowiązuje się do wykonania prac na rzecz szkoły.

d) Procedury postępowania wobec ucznia zachowującego się agresywnie

W przypadku, kiedy uczeń stosuje przemoc fizyczną, psychiczną wobec swoich kolegów lub pracowników szkoły, nauczyciele powinni:

1. Rozporządzeniem w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, każdy pracownik szkoły ma obowiązek reagować w sytuacji, gdy uczeń zachowuje się agresywnie.
2. Podjąć próbę wyciszenia agresji - ucznia zachowującego się agresywnie odizolować od grupy. W razie potrzeby wezwać pomoc (innego nauczyciela, pedagoga, pielęgniarkę). Udzielić pomocy ofierze agresji.
3. Powiadomić Dyrektora.
4. Przeprowadzić wyjaśnienie okoliczności i przyczyn zajścia.
5. O zaistniałym incydencie powiadomić rodziców ofiary i sprawcy.
6. Poinformowanie rodziców sprawcy o obniżeniu oceny z zachowania.
7. W przypadku, gdy czyn podlega sankcjom prawnym, powiadamia się inne służby (policję, Sąd Rodzinny, pogotowie).
8. Jeśli czyn powtarza się wielokrotnie lub kwalifikuje się jako czyn podlegający sankcjom prawnym Dyrektor placówki powiadamia organ prowadzący oraz Sąd Rejonowy wydział Rodzinny, Nieletnich.

e) Procedury postępowania wobec ucznia wagarującego

W przypadku stwierdzenia, że uczeń samowolnie opuszcza zajęcia lekcyjne:

1. Nauczyciel każdorazowe wagary ucznia wpisuje do dziennika lekcyjnego.
2. Wychowawca informuje rodzica/prawnego opiekuna o nieobecności ucznia w szkole.
3. Jeśli sytuacja powtarza się uczeń wraz z rodzicami kierowany jest do pedagoga celem podpisania kontraktu.
4. Uczniowi wagarującemu obniżą się ocenę z zachowania.
5. Rodziców ucznia wagarującego informuje się o konsekwencjach wynikających z nieobecności dziecka w szkole:
 - możliwości nieklasyfikowania (zgodnie z obowiązującymi przepisami),

- możliwości wszczęcia postępowania ukarania rodziców grzywną za niezrealizowanie obowiązku szkolnego przez dziecko.

f) Procedury postępowania wobec ucznia palącego papierosy na terenie szkoły

1. W przypadku stwierdzenia, że uczeń palił papierosy należy:
2. Nauczyciel lub pracownik obsługi zgłasza informację, dotyczącą palenia papierosów przez ucznia do wychowawcy klasy lub pedagoga szkolnego, co zostaje odnotowane w dzienniku uwag.
3. Wychowawca powiadamia rodziców o zaistniałym fakcie oraz obniżonej ocenie z zachowania za ten czyn.
4. Rodzic podpisuje informację, dotyczącą konsekwencji w przypadku dalszego palenia papierosów przez dziecko.
5. W przypadku dalszego łamania Regulaminu przez ucznia, Dyrektor szkoły informuje Specjalistę ds. Nieletnich.

g) Procedury postępowania wobec ucznia będącego w szkole pod wpływem alkoholu

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, zażywa alkoholu, należy podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel powiadamia wychowawcę, Dyrektora, pedagoga i pielęgniarkę.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Zawiadomienie rodziców lub prawnych opiekunów, Policji.
4. W przypadku zagrożenia życia bądź zdrowia ze względu na stan upojenia, wezwanie pogotowia.
5. O dalszym biegu sprawy decyduje lekarz, bądź policja.
6. Poinformowanie rodziców o obniżeniu oceny z zachowania zgodnie z WSO.
7. Po zaistniałym incydencie Dyrektor decyduje o powiadomieniu organu prowadzącego, Sądu Rodzinnego i Nieletnich.
8. Jeśli sytuacja się powtarza, rodzice ucznia poinformowani zostają o konieczności udzielenia specjalistycznej pomocy dziecku i skierowanie do miejsc, gdzie taką pomoc mogą otrzymać.

h) Procedury postępowania wobec ucznia będącego w szkole pod wpływem środków odurzających (narkotyków, dopalaczy)

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będącym pod wpływem narkotyków, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel powiadamia wychowawcę, Dyrektora, pedagoga i pielęgniarkę.

2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ze względów bezpieczeństwa nie pozostawiania go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywamy pogotowie w zależności od stanu zdrowia ucznia.
4. Wzywamy rodziców bądź prawnych opiekunów ucznia.
5. Poinformowanie rodziców o obniżeniu oceny z zachowania zgodnie z WSO.
6. O dalszym przebiegu sprawy decyduje lekarz.
7. Po zaistniałym incydencie Dyrektor decyduje o powiadomieniu organu prowadzącego, Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich

VII. EWALUACJA

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie na podstawie:

- obserwacji,
- ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i uczniów,
- analizy dokumentacji szkolnej,
- rozmów z rodzicami,
- arkuszy obserwacji zajęć edukacyjnych i arkuszy zajęć innych, przewidzianych harmonogramem pracy szkoły.

Niniejszy program jest spójny z programem wychowawczym szkoły.

Zatwierdzony program ma charakter otwarty, zmiany zgłaszają: Dyrektor Szkoły, Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski.